

FREDERIC FRANCOIS CHOPIN

Frederic Chopin, 5 Mart 1791'de doğdu. Orta sınıftan bir ailenin çocuğuydu. Annesi Polonyalı, babası Fransız'dı. Babası Fransızca dersleri vererek geçimini sağlıyordu. Kırk yıla yakın süren ömrünün yarısı Polonya'da ikinci yarısı Fransa'da geçti. Yirmi yaşına kadar canlı hareketli bir çocuktuktu, Fransa'ya gittikten sonra durgun, küskün ve hastalıklı bir insan oldu. Kişiliği de ikiye bölünmüştü. Bir halk çocuğuydu ama kibar çevrelerde oraya aitimmiş gibi davranmak için kendini zorlardı. Duyguluymdu, sıkılganlığından dolayı acılarını belli etmemeye çalışırdı ve bu nedenle büyük acılar çekti. İç dünyasını sadece piyanosu ve besteleriyle ortaya çıkarıyordu. Bir müzik tarihçisinin dediği gibi o piyanoca konuşuyordu. Bütün sanatını, yaratıcılığını piyanonun üzerinde toplamıştı. Chopin bir hasret bestecisiydi. Memleketindeyken müziğini dünyaya duyuracağı günlerin özlemiyle başka ülkelerin hasretini çekerti.

Chopin ilk piyano derslerini annesinden aldı. Kısa sürede çocuğun ünü çevreye yayıldı ve Polonya'nın Mozart'ı olarak anılmaya başladı. Lise eğitimiyle birlikte özel dersler alıyor, konservatuvarda eğitimi daha üst noktalara çıkarıyordu. Küçük yaşlarda besteleriyle dikkat çekmiş, nota basım-evleri onu "Kuzey Yıldızı" olarak tanıtmaya başlamışlardı. Babası ise onu yüksek müzik eğitimi için Viyana'ya göndermeye karar vermiş ve para biriktirmeye başlamıştı. 19 yaşında Chopin, Viyana'da ilk konserini verdi. Avrupa onu tanımaya başlamıştı. Chopin, o güne kadar piyano virtüözlerinin gürültülü, gösterişli çalışmalarına karşın farklı bir teknik ve duygu ile özellikle sanatçıların ve kadınların ilgisini çekiyordu. Delikanlı Chopin Varşova'da ilk büyük aşkını da yaşayacak, Konstantia'ya tutulacak ancak genç kız onu bırakıp zengin bir adamla evlenecek, yaşadığı bu karşılıksız aşkın ardından hüznün adeta Chopin'in kimliğinin bir parçası olacaktı. Chopin'in Avrupa konserlerinde son durağı Paris oldu. Bu büyümlü kent, genç besteciyi de etkisi altına almakta gecikmedi. Kendisinin bundan sonraki yaşamı Paris'te geçecekti. Ondan ders almak, onunla tanışabilmek için herkes birbiriyle yarışlıyordu. Sürekli ders verdiği için iyi para kazanmasına rağmen elinde pek bir şey kalmıyordu. Çünkü süslü gysiler, faytonlar onun zengin sınıf arasında küçük düşmemesi için kendince gerekli harcamaları ve parasını sürekli bu anlamsız gösteriş için harcıyordu. Chopin'in ünü artık Avrupa'ya yayılmıştı. Notaları tüm Avrupa'da basılıyordu.

"Chopin'in besteleri çiçekler içine saklı toplargibidir."

Genç besteci kalabalıklar önünde konser vermekten kaçınır, küçük topluluklar önünde çalardı.

Zor günlerin tek karlı yanı ise acı çeken bestecinin en güzel eserlerini ünlü prelüdlerini bu ortamda bestelemesiydi. Chopin'in bundan sonraki yaşamı giderek hastalığın ilerlediği ve kan kusmaya başladığı ancak en güzel eserlerini yazdığı günler oldu. Chopin, yalnızlığını unutmak için sürekli çalışıyor, konserler veriyor, başarısı gün geçtikçe daha büyüyor, ünü daha da yaygınlaşıyor ama sağlığı giderek bozuluyordu. 12 Şubat 1848 akşamı Pleyel Konser Salonu'nda sanat yaşamının en büyük konserlerinden birini verdi. Paris onu son kez alkışlıyordu. 21 Nisan 1848'de konserler vermek için Londra'ya gitti. Zaman zaman hastalığına rağmen Paris'te toplantılara katılıyordu. Evinde ise sürekli çaldığı eser, Majorca'daki en verimli günlerinde yazdığı ve halen bir bölümü Cenaze Marşı olarak bilinen Opust 35 Sonattı. Dinleyen herkes bunun bir veda eseri olduğunu biliyordu. Chopin, ne zaman dinletilerinde bu eseri çalsa, ne kadar alkışlanırsa alkışlansın piyanonun kapağını kapar ve sahneyi terkederdi.

Chopin'in son günlerini Franz Liszt şöyle anlatıyor: "Öleceğini biliyordu ancak bir teslimiyet içinde değildi. Öksürük nöbetleri geçirdiği zaman yapmak istediklerinden, planlarından söz ediyordu. Daima aklı başında konuşuyordu. Yalnız bir ara Bellini'nin yanına gömülmek istediğini söyledi. Onu görmeye gelenler ölümün geldiğini yüzünden anlıyorlar ama yüzüne yerleşen o apayrı güzelliğin ona daha da yüce bir hava kattığına inanıyorlardı."

Cenaze töreninde Mozart'ın Requem'inin çalınmasını, bitmemiş eserlerinin hepsinin imha edilmesini ve yayımlanmamasını, yakılıp ortadan kaldırılmasını istedi. Ancak bu sözü yerine getirilmedi. Bitmemiş eserleri arasında bugün hayranlıkla dinlenen pek çok çalışması bulunmaktadır. Lizst, Chopin'in son dakikalarını şöyle anlatıyor: "16-17 Ekim gecesi yarı uyku, yarı uyanıklık halinde sabaha kadar kıvrandı. Saat 02:00'ye doğru can çekişmeye başladı. Alnından oluk gibi terler geliyordu. Bir ara kendine gelir gibi oldu ve yanında kimin olduğunu sordu. Kendisine destek olan Gutmann'ın elini öptü ve son nefesini verdi. Kapının önü insan doluydu. Sabaha kadar hıçkırarak başında beklediler. Çiçeği çok sevdiği biliniyordu, ertesi gün o kadar çok çiçek geldi ki, odanın her yanı rengarenk olmuştu. Çiçekli bir bahçede yatıyordu sanki... Yüzüne gençlik, saflık ve güzellik gelmişti. "Cenaze töreninde isteği üzerine Mozart'ın Requem'i çalındı. Öldükten sonra kalbinin çıkarılarak Polonya'ya gönderilmesini vasiyet etmişti. Vasiyeti yerine getirildi. İkinci Dünya Savaşı'nda kalbin bulunduğu müze bombalanınca, isteği tam anlamıyla gerçekleşti. Büyük bestecinin kalbi kül olup, memleketinin toprağına karıştı.

Başlıca eserleri:

Piyano Konçertosu No 1, Piyano Konçertosu No 2, Cenaze Marşı, Piyano Sonatı No 3, Fantasi İmpromptu, Noktürn No 1, Noktürn No 2, Grande Valse Brilliante, Vals No 6, Vals No 7, Mazurka No 5, Polonez No 3, Polonez No 6, Prelüd No 15, Etüd No 3, Etüd No 5, Etüd No 12, Balad No 1.